

www.nb-ra.org; e-mail: info@a.nb-ra.org; атөл: 229-76-02; атөл/афакс: 229-76-22

Иахъ. № 12003-
латара « 27 » 2010 ш.

**Агъсны Аҳәынҭқарра ақоммерциатә
банккәе рнапхгаңа рзы**

Агъсны Аҳәынҭқаррағы абанктә система 2010 шықәса актәи аԥшьбарак азтәи аусура алтшәақәа аналитикатә справка

1. Агъсны Аҳәынҭқарра аекономика ағиара ақатцарба хадақәа

1.1. Ааглыхратә наплакқәа русура ақатцарбақәа.

2010 шықәса актәи аԥшьбарак азы ааглыхратә наплакқәа итрыжыит 213002,0 нызқь маат рыхә аалың, 312109,1 нызқь маат планс иахъазгәаң, аплан анагҗара иартәеит 68,2%, 2010 шықәса актәи аԥшьбарак азы аизҳара атемп иартәеит 142,3%. Аргионқәа ааба рыкынҭ апланқәа рынагҗара рымышеит - быжъба, урт 105,4 млн. маат рыхә аалың рыйтмыйжыит, уи 33,8% артөоит аплантә Җареицца Агъсны зегъы азы. Аргионқәа рыла уахәаңшузар, апланқәа рзынамыгҗара иартәон: Ақеа ақ. - 17,3% (30011,6 нызқь маат аԥреицца); араионқәа рыкны: Гагратәи - 6,1% (1404 нызқь маат); Ақеатәи - 50,1% (705,8 нызқь маат); Гәылрыйштәи - 0,4% (23,9 нызқь маат); Очамчыратәи - 57,6% (22266 нызқь маат); Тәарчалтәи - 94,5% (50512,8 нызқь маат), Галтәи - 21,4% (439,9 нызқь маат).

Аалың аитарсра амөхак иартәеит 240349,5 нызқь маат, 2009 шықәса актәи аԥшьбарак иағырғышны, аалың еитарсуп 69167,4 нызқь маат рыла еиҳаны, ма 40,4% рыла. Аизҳара атемп нагжамызт ә-районк рыкны: Ақеатәии Галтәии, урт рыкны иартәон 68,0%, 91,6% реишьтагылашьала.

1.2. Нардалатәи аусурақәа нагжан 382021,7 нызқь маат рыла, планла 355111,0 нызқь маат ахъазгәаң; аплан анагҗара иартәеит 107,6%, 2009 шықәса актәи аԥшьбарак иадкыланы, аизҳара темп најеит 363%. Нардалатәи аусурақәа рыплан нагжамызт: Ақеа ақ. 28,4% рыла, араионқәа рыкны: Гагратәи - 19,7% рыла; Гәдоутатәи -

46,2% рыла; Гөылрыгьштәи - 46,6% рыла, Галтәи араион ақны нардалатәи аусурақәа ыплан анағзаразы ақаттарба зынзагы иарбазам, 3665,0 нызқь маат ахъарбоу.

1.3. Цыралатәи ахәхахәтразы официалла иарбоу анаплакқәа ртауареикәыршара наజеит 359716,4 нызқь маат, 2009 шықәса актәи ағышьбарак иағырғышны иазҳайт 51894,5 нызқь маат рыла, аизҳара атемп иартәеит 116,3%. Атауареикәыршара аизҳара темп нагжамызт араионқәа рықны: Гәдоутатәи, Очамчыратәи, Тқәарчалтәи, урт рықны иартәон 84,9%, 92,4%, 91,2% реиштәгылашьала.

1.4. Зыхә ршәо ауағысыра ирзынарыгъо аматзурақәа официалла иазгәатаз анаплакқәа рықны иартәеит 431260,3 нызқь маат ағареицда, 2009 шықәса актәи ағышьбарак иағырғышны аизҳара атемп најеит 116,0%. Аизҳара атемп нагжамызт араионқәа хъя рықны: Гагратәи, Гөылрыгьштәи, Тқәарчалтәи рықны, урт рықны аизҳара атемп иартәеит 98,2%, 94,7% и 98,1% реиштәгылашьала.

1.5. Аекономика аусхккәа зегъы рықны инеизакны арестублика анаплакқәа 132558,4 нызқь маат рыхә ахашәалахә аарыштит, планла 381700,4 нызқь маат ахъазгәатаз, аплан анағзара ағағзара иартәеит 34,7%, мамзаргы 22,8 аназынтә пункт рыла еитдоуп 2009ш. ааста, 2009ш. актәи ағышьбарак азы аизҳара атемп иартәеит 104,2%.

Регионла еихшаны ахашәалахә азы аплан анағзара атаблица 1 ақны иаагоу ақаттарбақәа рыла иааргүшуп:

Атаблица 1
Ағсны аргионқәа 2010ш. актәи ағышьбарак ахашәалахә азы аплан анағзашы
(зықь маатла)

№№ енш т.	Аргионқәа	Аплан	Фактла		Аплан анағза шық (%-ла)	Дырратарала: 2009 шықәса 1 ағышьбарак азы	
			ахашәала хә	азарал		ахашәалахә	азарал
1.	Ақеа ақ.	307 634,7	199 954,7	48 547,3	49,2	167 649,2	40 662,4
	араионқәа:						
2.	Гагратәи	36 185,8	18 846,4	48 103,9	-	9 356,7	38 659,4
3.	Гәдоутатәи	11 730,5	8 402,0	7 668,2	6,3	6 315,8	17 780,6
4.	Ақеатәи	7 385,5	13 582,5	468,4	177,6	856,1	3 465,3
5.	Гөылрыгьштәи	8 436,6	5 666,3	10 224,4	-	18 523,1	3 181,7
6.	Очамчыратәи	8 183,8	834,7	762,5	0,9	535,5	1 030,6
7.	Тқәарчалтәи	931,5	3 001,6	2 730,9	29,1	389,2	144,9
8.	Галтәи	1 212,0	849,7	73,9	64,0	457,9	205,2
Зынза		381 700,4	251 137,9	118 579,5	34,7	204 083,5	105 130,1

Атаблица 1 адырратарақәа рыла иубартоуп аргионқәа ааба рықнытә ыплан назығзаз Ақеатәи араион затқызык шакәу.

2009ш. актәи агъшьбарак иағырғышны, Агъсны зегы ақны иааизакны ироуз ахашәалахә агъареицта (азарал азы агъреицта мыриашајакә) 23,1% рыла иазҳайт, азарал агъреицта иазҳайт 12,8% рыла. Убри аан араионқәа өба - Гагратәи Гәылрыгъштәни азарал агъареицта еиҳахеит ироуз ахашәалахә ааста, уи иалтшәаны, уртрыкны афинансстә лытшәа заралуп.

1.6. Мшагъымза 1 2010ш. азтәи атагылазааша ала, ареспублика аекономика аҳасабкракәа ртагылазааша шаҳатра ауеит анхамқатә субиекткәа рфинансстә усурәкны акрызтказку агхақәа шыкоу.

1.6.1. Мшагъымза 1 2010ш. азтәи адебитортә уалқәха иартәеит 3099763,3 нызқь маат. Ашықәс алагамта иағырғышны, уи лақәит 158510,1 нызқь маат затәйк рыла, мамзаргы 4,86% рыла. Убри аан араионқәа хәба рыкны, иаархәны, иазҳайт, өырғыштәис, Гәдоутатәи араион ақны - 15408 нызқь маат (13,1% рыла), Гәылрыгъштәи - 62826 нызқь маат рыла (ғынты), Галтәи - 2999 нызқь маат рыла (61,7%-рыла) убас егъыртгы.

1.6.2. Акредитортә уалқәха мшагъымза 1 2010ш. азы иартәеит ғәреицтарала 3203317,4 нызқь маат, уи ашықәс алагамта иағырғышны, иазҳайт 31447,7 нызқь маат рыла, мамзаргы 1,0% ала. Аргионқәа ааба рыкнытә мшагъымза 1 2010шықәсазы акредитортә уалқәха ашықәс алагамта иағырғышны, Ақә ақ. затәйк ақны инәеит 685056,8 нызқь маат агъареицта ақынза, мамзаргы 36,6% рыла. Егъырт аргионқәа быжьба, иаархәны, урт реизхара ыкоуп азеиғыш ғәреицтарала 716504,5 нызқь маат, убри ахырғышајарағы: Тәарчалтәи араион ақны акредитортә уалқәха иазҳайт 540070,3 нызқь маат рыла, Ақәатәи араион ақны 68081,4 нызқь маат рыла, Гагратәи араион ақны - 58370,8 нызқь маат рыла, Гәдоутатәи - 19658,3 нызқь маат рыла, Гәылрыгъштәи - 14512,9 нызқь маат рыла, Очамчыратәи - 13877,4 нызқь маат рыла уб. ит.

Адебитортәи акредитортәи ауалқәхақәа агъареицтақәа рацәаны рықазаара иаҳнарбоит анхамқаҳасабкратә субиекткәа рыкны имәғырго аҳасабкракәа рытқареилагарақәеи ажъирақәеи рацәаны иахыкоу, убарт рхытқызарағы абанктә кредит хықәкылатәи еффективлатәи рхамырхәара, адебитортә уалқәха қалар алшоит абанктә кредит ахарғы алгылы, убри инамаданы, анхамқаҳасабкратә субиекткәа - агъаралықсаңызәа абалансқәа роураан иғәаталатәуп урт ирытоу кредит хықәкылатәи ахрапхәара ахынзамоу. Иара убас аргион ағиара аекономикатә қатарбақәа ирыхәагъшлатәуп анапынта-ғәаратә еикәиршара акредиттә операцияқәа рқатарбақәа инримаданы.

2. Абанктә система аусура ақаттарба хадақәа

2.1. Акоммерциатә банккәа русура алтшәақәа

2010ш. актәи агъшьбарак азы абанктә система аусура ақаттарба хадақәа рыкны иубаратәи икоуп ғұхыақа аизҳара атенденция.

Абаланс авалиута еизҳайт 6,9 млн.маат ыла, акредиттә лагаламтақәа - 138 млн.маат ыла, ауағысыра рлагаламтақәа - 2,4 млн.маат ыла. Акырза еиҳахеит аиуристтә хәғқәа рдепозитқәа - 15,7-нтә.

Атаблица 2
(зықь маатла)

АКАТЦАРБАҚӘА	01.01.2010 азы	01.04.2010 азы	АИЗХАРА АТЕМП %
Аус зуа акоммерциатә банкқәа рхыпхъязара	15	15	100
Ахатә капитал*	391 192	345 661	88,4
убри ахыгжызарағы: Апжекеттә капитал	288 589	288 589	100,0
Зхы иақеитү абаланс авалиута	3 344 795	3 351 692	100,2
Акредиттә лагаламтақәа	1 798 046	1 936 141	107,7
Акапанхәта активла, %	53,8	57,8	107,4
Иноурылаттә арпсахрақәа	297 565	335 174	112,6
Акредиттә лагаламтақәа рзеипш гәреиццағы Акапанхәта, %	16,6	17,3	104,3
Зығхәара иахырђоу ауалқәха арпсахрақәа ыла	82 528	101 408	122,9
Акредиттә лагаламтақәа рзеипш гәреиццағы Акапанхәта, %	4,6	5,2	113,9
Арпсахрақәа ыла иқалар зылшо ацәйзқәа рзы Арезервқәа	118 347	121 270	102,5
Адепозитқәа (ахашағқәа рлагаламтақәа)	338 874	341 274	100,7
РФ амаатқәа ыла акапанхәта, %	76	79	103,9
Инвалиутала акапанхәта, %	24	21	87,5
Аиуристтә хәғқәа рдепозитқәа	3 400	53 422	15,7-нтә
	01.04.2009 азы	01.04.2010 азы	
Афинанстә лытшәақәа	-15 605	- 4 346	-
а) ахашәалахә**	6 650	7 034	105,8
Арендабелтә банкқәа рхыпхъязара	8	10	125,0
б) азарал**	22 255	11 380	51,1
Абанк заралқәа рхыпхъязара	7	5	71,4

Азгәата:

*) Ахатә капитал агжареицца анырпшуп ахасабкра агжарахъ иалагалоу ариашарақәа азгәатаны Абжыны Абанк инормативтә нтәқәа ирықәыршақатны.
**) Ахашәалахә агжареицца анырпшуп азаралқәа рзы ариашарақәа азгәамтајакәа.

Итсоурам тенденциоуп абанкқәа пышба ылайы Абжыны Абанк ишъақәнаргылаз рхатә капитал ашәагаа еицаны иахыыкоу, урт рахьтә әба итсоурам, уи анырпшит ахатә капитал еилархәу ақатцарбағы, уи ашықәс алагамта иағырпшны 45,5 млн. маат ыла еицахеит.

Акредитқөа рыла ауалқөх ағашарахығақөа реизҳара атемпқөа акредиттә лагаламтақөа реизҳара атемпқөа еиҳаеит 15,2 проценттә пункт рыла. Акредиттә портфель ахатабзиара еицәхеит, уи хымгъада анырра анатейт аргъсахқөа иқалар зылшо рцәызқөа резервқөа реизҳара ахь 2,9 млн маат рыла.

Актөи ағышьбарак азы акоммерциатә банкқөа рыла афинанстә лытшәа тоурамхеит, уи 4,3 млн.маат ағареитца иақароуп.

2.2. Апассивқөа реилазаашь

Мшагъымза 1 2010 шықеса зәтәи атагылазаашьала акоммерциатә банкқөа еилархәу рбаланс авалиута иартәеит 3351,7 млн.маат ағареицда, уи ашықес аламтә иағырғышны, өылгъсахра ахтымсжет, аизҳара атемп иартәеит 100,2%.

Атаблица 3

Акоммерциатә банкқөа еилархәу абаланс азы апассивқөа реилазаашь мшагъымза 1 2010 шықесазы

(зық маатла)

№ еишт.	АКАТЦАРБАҚӘА	ААМТАГҮЦӘА				Аизҳара төмп (%)	
		01.01.2010		01.04.2010			
		ағареицда	акапанхәтә (%)	ағареицда	акапанхәтә (%)		
1.	Иадғұхвалоу ахархәагақөа	2 592 078	77,5	2 553 621	76,2	98,5	
	урт рхығхъязарағы:						
	-Егырт абанкқөа ирзаадыртыз акорр.рхъязамтақөа рхархәагақөа	4 821	0,1	1 197	0,0	24,8	
	- абанкбжъаратә кредитқөеи адепозитқөеи	536 771	16,0	608 364	18,2	113,3	
	урт рхығхъязарағы: - Амилаттә Банк ақны ироуз акредитқөа	504 850	15,1	542 052	16,2	107,4	
	- аиуристтә хағқәа ригъхъязамтақөа рықны ахархәагақөа	1 188 297	35,5	1 067 345	31,8	89,8	
	- аиуристтә хағқәа ркредитқөа	3 400	0,1	53 422	1,6	1 571,2	
	- аҳасабкәа рықны ахархәагақөа	382 565	11,4	308 426	9,2	80,6	
	- ахазхағқәа ригъхъязамтақөа рықны ахархәагақөа	137 350	4,1	173 593	5,2	126,4	
	- ахазхағқәа рдепозитқөа	338 874	10,1	341 274	10,2	100,7	
2.	Ахате хархәагақөа (брүтто)	435 162	13,0	438 719	13,1	100,8	
3.	Егырт ахархәагақөа	317 555	9,5	359 352	10,7	113,2	
	Зынза:	3 344 795	100,0	3 351 692	100,0	100,2	

Иааизакны 2010 шықеса актөи ағышьбарак азы абанктә система апассивқөа реилазаашь уағ илагұш итшәеаша еиғакра мыңхөы анубаалом.

Атаблица 3 адыррақәа изладыртабыргуа ала, ашықес аламтә иағырғышны ахатәи хархәагақөа реизҳара атемп иартәеит 100,8%, уи наజеит 438,7 млн.маат рықнынза, урт рыхапанхәтә 0,1 процент икоу апункт ақынжоуп иахынжазхаз.

Иадгъхалоу ахархәагақәа еитцаеит, ашықәс алагамта иадкыланы, 38,5 млн.маатрыла, иагъдыртәеит 2 553,6 млн.маат ағареицца, настыры уртрыкапанхәта еитцаеит 1,3 проценттәи апункт.

Уаңы ибартоуп аиуристтә хәғқәа рдепозитқәа реизҳара 15,7-нтәи, уртмашағымза 1 2010 шықәсазы идиртәеит 1 067,3 млн.маат, настыры ахазхағқәа рығхъязамтақәа рықны ахархәагақәа - 26,4% рыла, уртреицталыц иартәеит 173,6 млн.маат, иараубасабанкжъаратөи акредитқәеи адепозитқәеи ирызҳайт 13,3% рыла, иагъдыртәеит 608,4 млн.маат ағареицца, уртрыкапанхәтагы иазҳайт 2,2 проценттә пункт рыла.

Машағыза 1 2010 шықәсазтәи атагылазаашьала, ашықәс алагамта иағырғышны, егъыртабанккәа ирзаарту акорр.гұхъязамтақәа рықны ахархәагақәа реитцахараубартоуп 75,2% рыла, иараубас аиуристтә хәғқәа рклиентқәа рығхъязамтақәа рықны - 10,2% рыла.

Ашықәс алагамта иағырғышны ахазхағқәа рдепозитқәа реизҳара атемп 2010 шықәса машағымза 1 азы иартәеит 100,7%.

Атаблица 4

**Акомерциате банкқәа еилархөу рбаланс ала
аяағысыра рлагаламтақәа реилазаашьа машағымза 1 2010 шықәса азы
(зықъ маатла)**

№ еишт.	Адепозитқәа рытқеахра ағхәарақәа	01.01.2010ш. азы		01.04.2010ш. азы		Аизҳара атемп (%)
		ағареицца (зықъ маатла)	акапанхәта (%)	ағареицца (зықъ маатла)	акапанхәта (%)	
1.	Адцааларанза	22 532	6,6	37 315	10,9	165,6
2.	30 мшынза	200	0,1	680	0,2	340,0
3.	31 инаркны 90 мшынза	6 427	1,9	7 703	2,3	119,9
4.	91 инаркны 180 мшынза	36 586	10,8	26 182	7,7	71,6
5.	181 инаркны шықәссықынза	60 635	17,9	58 107	17,0	95,8
6.	Шықәссық инаркны 3 шықәсанза	163 930	48,4	182 702	53,5	111,5
7.	3 шықәса инареиҳаны	48 564	14,3	28 585	8,4	58,9
	Зынза:	338 874	100,0	341 274	100,0	100,7
	убри ахығхъязарақны					
	инвалиутала	81 193	24,0	71 489	20,9	88,0
	РФ амаатқәа рыла	257 681	76,0	269 785	79,1	104,7

Адепозитқәа реилазаашьа атцаара иаанарғышуеит шықәссық инеиҳаны ағхәара змоу адепозитқәа рғыжәаратә хәттаа шааныркыло, уртрыкапанхәта иартәоит 61,9%.

Ажырынхәа 1 2010 шықәса иағырғышны, акрызтазкуа аизҳара - 3,4-нтәи - уаңы ибартоуп ғәхәарас 30 мшы рұқынза змоу адепозитқәа рықны. Иараубасадцааларанзатәи

адепозитқәа ирызҳайт 65,6% рыла, 31 инаркны 90 мшынжатәи адепозитқәа рыла аизхара атемп иартәеит 19,9%.

2.3 . Акомерциатә банкқәа еилархәу абаланс азы активқәа реилазаашьа мшагъымза 1 2010 шықәсазы

Мшагъымза 1 2010 шықасазтәи атагылазаашьала акомерциатә банкқәа еилархәу абаланс (брutto) авалиута иартәеит 3 351,7 млн.маат, ашықәс алагамта иағырғышны иазҳайт 0,2%.

2010 ш. мшагъымза 1 аздәи акомерциатә банкқәа еилархәу абаланс активқәа реилазаашьа азқазшыарбоуп атаблица 5 ақны иаагоу ақаттарбақәа рыла.

Атаблица адырратарақәа идыршақатуеит мшагъымза 1 2010 ш. абанкқәа рғяратә хархәагақәа 144,8 млн.маат шдиртәаз, урт ашықәс алагамта иадқыланы, ирызҳайт 20 млн.маат ағареицца ала. Урт реизҳара атемп иартәеит 116,0%, урт рыкапанхәта наజеит 4,3% уи ашықәс алагамта иағырғышны иазҳайт 0,6 проценттә пункт ала.

Активқәа реилазаашьа атагылазаашьа
(зықь маатла)

Атаблица 5

№ өншүт.	АҚАТТАРБАҚӘА	ажырныңа 1 2010ш.		мшагъымза 1 2010ш.		Ағареицца аизхара атемп (%)
		ағареицца	акапанхәта (%-ла)	ағареицца	акапанхәта (%-ла)	
1	Ағаратә хархәагақәа	124 804	3,7	144 828	4,3	116,0
2	Апхъязамтақәа рыйны ахархәагақәа зынза	486 794	14,6	300 520	9,0	61,7
	урт рхыгъхъязарақны:					
	Ағсны Абанк ақны	170 495	5,1	145 631	4,3	85,4
	ирезидентым абанкқәа рыйны	311 478	9,3	153 692	4,6	49,3
3	Ағсны Абанк ақны хымғадатәи арезервқәа	60 155	1,8	63 144	1,9	105,0
4	Акредиттә лагаламтақәа	1 798 046	53,8	1 936 141	57,7	107,7
	урт рхыгъхъязарақны:					
	аиуристтә хағқәа рзы	1 071 740	32,0	1 126 929	33,6	105,1
	ахазхағқәа рзы	726 306	21,7	809 212	24,1	111,4
5	Ахархәага хадақәа	101 223	3,0	106 503	3,2	105,2
6	Итсоурам акурстә еивыгара	0,0	0,0	76 855	2,3	0,0
7	Ирмоуз апроцентқәа	88 126	2,6	95 705	2,9	108,6
8	Егырт активқәа	685 646	20,5	627 997	18,7	91,6
	Зынза активқәа (брutto абаланс ала):	3 344 794	100,0	3 351 693	100,0	100,2

Ағсны Абанк ақны хымғадатәи арезервқәа рғяреиццақәа ирызҳайт 5,0% рыла, акомерциатә банкқәа рұны аиуристтә хағқәа рдепозитқәеи ахазхағқәа рхархәагақәеи реизҳара инамаданы.

Акредиттә лагаламтақәа абанкқәа рықны идыртәеит 1936,1 млн.маат, активқәа рзеиңш ғәреицдақны урт рыхетаа иартәеит 57,7%, ашықәс алагамта иағырғышны ирызхайт 3,9 проценттә пункт рыла.

76,8 млн.маат икоу агъареицдақәа акыр - акоммерциатә банкқәа рбалансқәа рықны ижалеит ахәаанырцәтәи авалиутала ахархәагақәа реитахәшьарала итоурам акурстә еивыгара 7,2 млн.маат рыла итоуруу акурстә еивыгара агъареицда иахысит, аперспективақны уи афинанстә лтшәа аицәахарагы икылнагар алшоит.

Иара убас Агъсны Абанк агъхъазамтақәа рықны ахархәагақәа еитцахеит 14,6% рыла, ирезидентым абанкқәа рықны - 50,7% рыла.

Атаблица 6 ақаттарбақәа шаҳатра руеит арпсахгаңцәа ркатегориақәа зегъы рықны акредиттә акредиттә еизықазаашықәа рыөшдүртбааз, 2010 ш. мшагұымза 1 азы акредиттә лагаламтақәа ааизакны реицталыц изхайт 7,7% рыла, аекономика ихәынтықарратәым асектор ағиарағы абанктә кредит алахәра изхайт 5,1% рыла анаплакыңцәеи ахазхағәеи акредиткәа рытара изхайт 11,4% рыла, иагъартәеит 809 млн. маат.

Атаблица 6

Арпсахгаңцәа рзы акоммерциатә банкқәа рықны акредиттә лагаламтақәа ртагылазаашь

(зықь маатла)

№ еишт.	Арпсахгаңцәа	ажырынхәа 1 2010ш.		мшагұымза 1 2010ш.		Аизхара атемп (%)
		агъареицда	акапанхәта (%-ла)	агъареицда	акапанхәта (%-ла)	
1	Ахәынтынаплакқәа	93 539	5,2	107 412	5,5	114,8
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	5 327	0,3	5 282	0,3	99,2
2	Аекономика ихәынтықарратәым асектор (аиуристтә хәғқәа)	928 430	51,6	975 355	50,4	105,1
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	28 403	1,6	48 117	2,5	169,4
3	Егъырт абанкқәа	49 771	2,8	44 162	2,3	88,7
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	-		-		
	Зынжа: аиуристтә хәғқәа	1 071 740	59,6	1 126 929	58,2	105,1
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	33 731	1,9	53 399	2,8	158,3
4	Анаплакыңцәеи егъырт ахазхағәеи	726 306	40,4	809 212	41,8	111,4
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	48 797	2,7	48 009	2,5	98,4
	Зынжа:	1 798 046	100,0	1 936 141	100,0	107,7
	убри ахыргхъазарағы:					
	ауалқәхә өхәарахыңға	82 528	4,6	101 408	5,3	122,9

Ирытоу акредиткәа рзеиңш ғәреицдағы иреиҳазоу акапанхәта ааннакылоит

аекономика ихәынҭқарратәым асектор - 50,4%, ирытоу акредитқәа азеиңш Ҋареицда аќнытә 5,5% цоит ахәынҭнаплакқәа ркредитқатцаraphы уи акапанхәта иззәйт 0,3 проценттә пункт ала.

Абанккәеи арѓасахгасацәеи ркредиттә еизықазаашьақәа азказшьарбоуп зриск ҳараккәоу ракәны, арист адхәалоуп арѓасахгасацәоуп аиқәшаҳатрақәа рөи ишьақәыргылоу ағхәарақәа рзы акредит ахъыдмырхынхәуа, уи иахъяны арѓасах өхәараҳыгјақәа рзы ауалқәха қалоит. Абри зегъы акредиттә ресурсқәа рҊареиқөйршара ашьшылаҳархь икылнагоит, урт рхархәара ахырхара алақөрахьи ахашәалахә нагжаны аимуреи рахъ икылнагоит.

Арѓасах өхәараҳыгјақәа рыхәтәа абъырак анатлакысацәеи ахазхағәеи ирыидгъхъязалоуп, иагъартөоит 48,0 млн.маат, мамзаргы 2,5% акредиттә лагаламтакәа рзиенш Ҋареицда аќны, 47,3% арѓасах өхәараҳыгјақәа рҊареицда аќнытә.

Ашықәс алагамта иағырғышны, иззәйт ағхәараҳыгја наӡынкәа рзы ауалқәха, уи 2010 шықәса мшагъымза 1 азы иартөеит 55,5 млн. маат.

Мшагъымза 1 2010 шықәсазтәи атагылазаашьала, аиқәшаҳатрақәа рыла акредитқәа рырхынхәра ағхәарақәа реилагалара иахъяны, арѓасах ноуралақәа рыла ауалқха иартөеит 335,2 млн.маат ағъареицда, ма 17,3% арѓасахразы икоу ауалқәха азеиңш Ҋареицда аќнытә, ағхәараҳыгја арѓасах азы ауалқәха ахәтәа иартөеит 101,4 млн.маат ма 5,3%. Убри аан ианаамтоу идырхынхәзом маатла ирытоу еигьш, инвалиутала ирытоугъы акредитқәа, инвалиутала ирытоу аёрпсах ноурлы ауалқәха ахәтәа, иартөоит 19,3% акредиттә лагаламтакәа рҊареицда аќнытә.

Арѓасах ноурлыка 15 банк рбалансқәа ирхыгъхъязалоуп, урт рахъынтә еиха ирацәоу ағъареиццақәа рымоуп абанккәа: «Гагра-Банк» - 57,1 млн.маат, ма 18% акредиттә лагаламтакәа рҊареицца аќнытә; «Ағысны Атәахбанк» - 55,2 млн.маат, ма 7%; «Гарант-Банк» - 49,7 млн.маат, ма 33%; «Банк-Престиж» - 45,6 млн.маат, ма 46%; «Универсал-банк» - 31,6 млн.маат, ма 59%; «Амшыненикәа арғиара абанк» - 22,1 млн. маат, ма 35%.

Убри аан арѓасах ноурлы еиха акрызтазкуа рыхәтәа нқыланы ирымоу Ҋареиццарапала ирытоу арѓасахқәа рахътә ахазхағәеа - 20,0%.

Аформа 115-А «Арѓасахратәи уи иақараттәу ауалқәхеи ахатабзиаразы адирратара» ала адирратарақәа мшагъымза 1 2010 шықәсазтәи анализ шаҳатра ауеит зыхә қаҳаз арѓасахқәа (II-V акатегорияқәа) рҊареицца ду шыкоу ала - 530,6 млн.маат (агарантениақәа алағъхъязаны), урт рыхәтәа иартөоит 27,7% акредиттә лагаламтакәа рзиенш Ҋареицца аќнытә, иаларғъхъязаз арезерв ағъареицца акәзар, арѓасахқәа рзи иқалар зылшо ацәызкәеи наజеит 121,2 млн.маат, уи ахәтәа ихәыгъсадахаз арѓасахқәа рзиенш Ҋареицца рыхәтәа иартөеит 22,9%. Банккәак рыкны ихәыгъсадахаз арѓасахқәа ахъзынҭақәа ирнуп иғъареицца дүкәаны, урт рыхәтәа акредиттә лагаламта рзиенш Ҋареицца акыр идууп, анақсантәи абанккәа рыкны урт рбжъаратә қаттарба акыр еихауп, анақсантәи абанккәа рыкны:

➤ «Банк-Престиж»	- 99,2 млн. маат, 100%;
➤ «Инвест -Банк»	- 59,9 млн. маат, 77%;
➤ «Ешыра-Банк»	- 29,0 млн. маат, 76%;
➤ «Гарант-Банк»	- 110,1 млн. маат, 74%;
➤ «Универсал-банк»	- 34,4 млн. маат, 64%;
➤ «Леон-Банк»	- 21,3 млн. маат, 58%;
➤ «Ақеа-Банк»	- 18,9 млн. маат, 43%;
➤ «Амшынеиқәа арғиара абанк»	- 24,3 млн. маат, 38%;

Ахатабзиара акатегориақәа рыла аргъсахқәа рзы ауалқәха мшагыымза 1 2010 ш. азы азқазшьарбоуп атаблица 7 адырратарақәа рыла.

Атаблица 7
Акредиттә еиқекаарақәа рыпғсахратә портфель ахатабзиара
(зық маатла)

Акадарба	01.01.10ш.азы		01.04.10ш.азы		Аизхара атем, %
	ағареицда (зық маатла)	акапанхәта (%-ла)	ағареицда (зық маатла)	акапанхәта (%-ла)	
Астандарттә рпғсахқәа рымехак	1 330 159	73,4	1 444 277	73,1	108,6
Истандарттәым аргъсахқәа рымехак	297 995	16,5	324 392	16,4	108,9
Игөсароу аргъсахқәа рымехак	42 821	2,4	67 899	3,4	158,6
Апроблематә рпғсахқәа рымехак	58 406	3,2	63 101	3,2	108,0
Изқымгәйіу аргъсахқәа рымехак	81 656	4,5	75 185	3,8	92,1
Зынза:	1 811 037	100,0	1 974 854*	100,0	109,0

*) агарантиақәа рыла ауалқәха азгәатаны, ағареиццақәа аныргъшуп

Атаблтца 7 адырратарақәа шаҳатра руеит истандарттәүи иғәыбұртадоуи аргъсахқәа рыхеттаа аитцахара ишағу ала, иғөсароу аргъсахқәа реизхара 1 проценттә пункт ала.

Убри адагы ирноурылоуп зығхәара иахырғыу аргъсахқәа 01.04.2010ш. азтәи атагылазаашьала азеигүш тәреицда иартәоит 436 580 нызқь маат ихәыгъсадартәйз аргъсахқәа ағареиццақәа (II-V акатегориақәа) идыртәоит 82,5%. Уи иаршаҳатуеит ағаралғсахығацәа рфинанстә ҭагылазаашьа шеицәахаз, убри инацтәараны, ағхәаралатәи аргъсахқәа рзы акредиттә портфель ахатабзиара еицәахеит. Убри инамаданы акредиттә портфель аилазаашьеи ахатабзиареи реибұтәра иазынархоу ауснагзаратәкәа рыдқылара атахуп, ансгы акредит азы идцаалая аргъсахғақәа ркредитлшара зхатабзиара ҳараку заанаңтәи анализ қатталатәуп. Ағаралғсахы ифинастә ҭагылазаашьа инахырғышы, еитахәағъшлатәуп акредиттә еиқәшаҳатра аусура ағхәара зегы анымсағысуга аамтазы акредиттә риск адурға, ианаңахха аамтазгы арист ағәылғ өйтаклатәуп, аргъсах атаразы ағаралғсахы дахыиагаз, удри инацтәараны, аргъсахқәа рзы иқалар зылшо ацәйзқәа ррезерв ашәагаа аитахәағъшра.

Убри адагы иазгәататәуп, хазы игоу банкқәак 30 мшы инареиҳаны - аргъсах өхөарахығызы акыр идуу ауалқәха ағареицца анрымоу аамтазы, урт иаргоит

ахаңабзиара II акатегориахь, убри аан хәажәкыра 21 2007ш. Агъкара №20-П ап.3.7.3. инақәыршәаны, ауал аусазура ахаңабзиара өеим ҳәа азхататәуп, убри инамаданы, Агъкара №20-П атаблица 2 ишаҳо ала, агъарагъсахсы ифинансстә ҭагылазаашьа анбзиоугы аргъсах азы ауалқәхә иагазароуп ахаңабзиара III акатегориахь.

Иара убас атыгъ амоуп 30 мши рзынжа аргъсах азы ауалқәхә аиагара, агъарагъсахсы иеем ифинансстә ҭагылазаашьа аангьы, аргъсахқәа рхатабзиара III акатегориахь, аха Агъкара №20-П ап.3.7.2. инақәыршәаны ауал амат азура бзиоуп ҳәа азхатцара қаломызт, убри инамадангьы, аргъсах азы ауалқәхә иагатәын ахаңабзиара IV акатегориахь.

Аргъсах азы ауалқәхә ахаңабзиара иахәтоу аилкаара табырг ахъамоуз иахъяны, уи иахылтцит аргъсахқәа рзы и҆калар зылшоз аңызкәа рзы арезерв аиекаара ашәагаа ииашамкәа ашъақәырғылара атыгъ аиүйт.

Зығхәара ахыгъоу ирноурылоу аргъсахқәа рыла ауалқәхә ақазаара, аназынкәа рыла ауалқәхакәа итоурам анырра активкәа рыхөүхразы, урт банккәак рыхны рығајара ахъылақ'е азы, еизаку активкәа рыла ирытоу активкәа рыхәттаа акыр ианырацәоу - ахашәалахәкәа зынзагыы ирмоузеит, д.и. урт русура заралхеит.

Ахәтакахь, азарал роутт абанккәа: «Банк-Престиж» 8 451 нызкъ маат (активкәа еизаку ргъареицца ирытоу акредиткәа рыхәттаа - 74% ахыгъоу); «Агъсны Атәахбанк» - 1 321 нызкъ маат азарал (иритоу аргъсахқәа рактивкәа рыхәттаа - 54% ахыгъоу); «Инвест-Банк» - 751 нызкъ маат азарал (иритоу аргъсахқәа рактивкәа рыхәттаа - 50% ахыгъоу); «Леон-Банк» - 691 нызкъ маат азарал (иритоу аргъсахқәа рактивкәа рыхәттаа - 46% ахыгъоу); «Фининвест Банк» - 166 нызкъ маат азарал (иритоу аргъсахқәа рактивкәа рыхәттаа - 68% ахыгъоу).

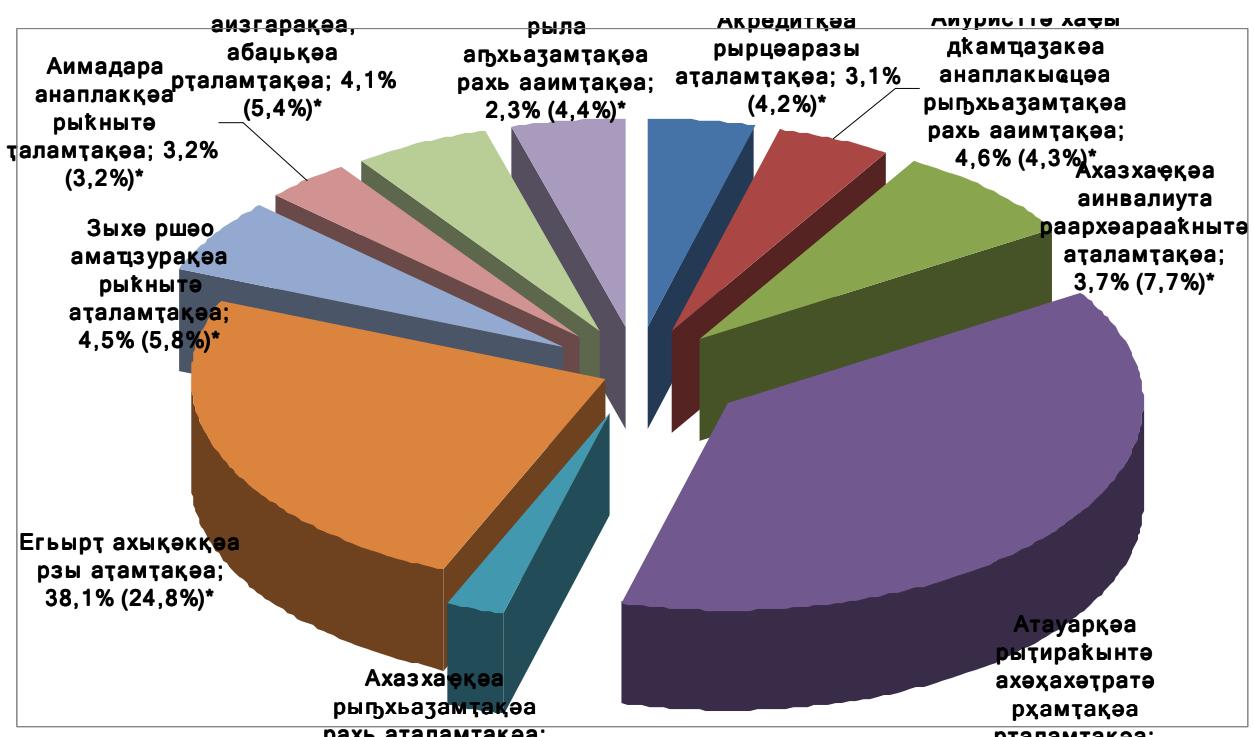
2.4. А nanopointa-Гарата еикәыршара атагылазаашьа

Урыстәйлатәи Афедерация амааткәа рыла 2010 шыкәса I агъшьбарак азы абанктә система абанккәа рыла анапынта-Гарата еикәыршгара иартәеит 5187,3 млн.маат агъареицца 2009 шыкәса I агъшьбарак иағырғышны иазҳант 36,2% рыла. Убри аан анапынта Гарала итанагалаз агъарақәа ирызҳант 45,3% рыла, иагъдыртәеит 2760,8 млн.маат. 2010 шыкәса I агъшьбарак азы аизҳара, тыйгъхтәи абри аамтагътәа иағырғышны, имәғысит, хадарала, уи ирезидентым абанк акорғхъязамта ақны Агъсны Абанк ақнытә зымөхак дуу анапынта Гаралаахъроуз иамадоуп, иара убас, ахазхағқәа ригъхъязамтакәа рыхны агъараталарақәа ахърызҳаз иамадоуп, ахазхағқәа рнапынтақәа рыла агъаратә хархәагақәа риагара аоперациақәа рынагъзарагы. Аталамтакәа рылақ'арақәа ахъымдағысыз ахазхағқәа рагъхъязамтакәа рлагламтакәа рыхны мацароуп (аизҳара атемп иартәеит 77,7%), насты ахазхағқәа аинвалиута аахәарағы (аизҳара атемп иартәеит 70,5%).

Анапынта гъарақәа иреиҳајоу ағареиццақәа абанкқәа ркассакәа раҳъ инеиуеит Ақәа акалакы Гагра арайони рәғы, урт ropyхәтәа иартәоит реишшәтагылашьала 78,1%, 11,8%.

2010 шықәса I агъшьбарак азтәи анапынта гъарақәа рнеира аилазаашьа аныргъшуп асахъа 1 ақны.

01.04.2009 шықәсатәи атalamтазы акассатә еикәрышарақәа реилазаашьа

*) 2009 шықәса I агъшьбарак азы

Асахъа 1 (%-ла)

Абанкқәа ркассакәа Урыстәйлатәи амаатқәа ыла анапынта ағарақәа раамтә аилазаашьағы иреиҳајоу акапанхәтә ныркылеит:

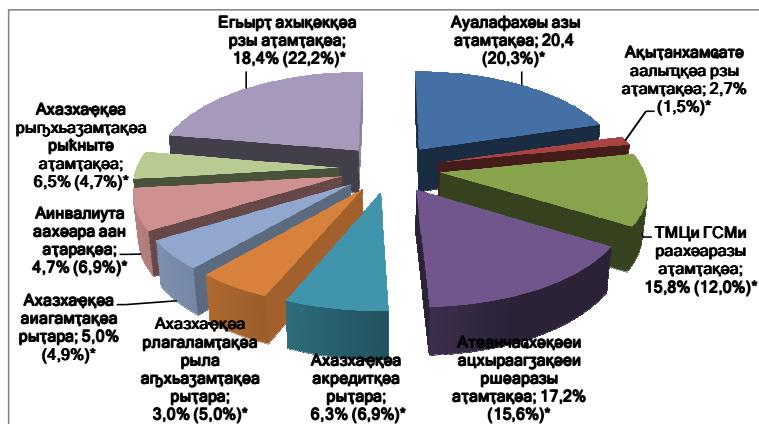
- атаяарқәа ытирақынты ахәхахәтратә рхамтә - 33,2%;
- ахазхаөккәа ынапынтақәа ыла ағарате хархәагақәа ыиагара аоперацияқәа ынагзара ақнытә атalamтазақәа - 6,3%;
- аиуристтә ҳағы джамтајакәа анатплакыңцәа ыпхъязамтазақәа раҳъ атalamтазақәа - 4,6%;
- зыхе ышәо аматзураса ынагзара ақнытә атalamтазақәа - 4,5%;
- ашәахтәкәеи аизгарақәеи ыкынты атalamтазақәа - 4,1%;
- ахазхаөккәа аинвалиута даархәарала атalamтазақәа - 3,7%.

Абанкқәа ркассакәа ыкынты ирыртаз ағареицца иартәеит 2426,6 млн. маат, 2009 шықәса I агъшьбарак иадқыланы атамтазақәа ызхант 27,2%.

Аныхра хазы игоу астатикәе рыла апъарақәа акырза рызҳайт, ахәтакахъала: аиуристтә хәғы дәмтәзәкәа анаплакыратә усурға назығзо ауағысыра рығъхъа замтәкәа рықнитә атарақәа - 3,2-нтә; ақытәнхамсатә аалыңқәа раахәаразы рытара - 2,4-нтә; ахазхағәкәа рығъхъа замтәкәа рықнитә атарақәа - 76,6% рыла; ТМЦ-и ГСМ-и раахәаразы - 67,7% рыла; ахазхағәкәа апъаратә хархәагақәа риагамтәкәа рытара - 28,2% рыла; ауалафахәи асоциалтә қазшы змоу агъареицтәкәеи рытараразы - 27,8% рыла.

2010ш. I апъшьбарак азтәи атарақәа реилазаашъя асахъ.2 ақны иаагоуп.

01.04.2010 шықәсәтәи аныхымтазы акассатә еикәйршарақәа реилазаашъя

*) 2009 шықәса I апъшьбарак азы

Асахъ 2 (%-ла)

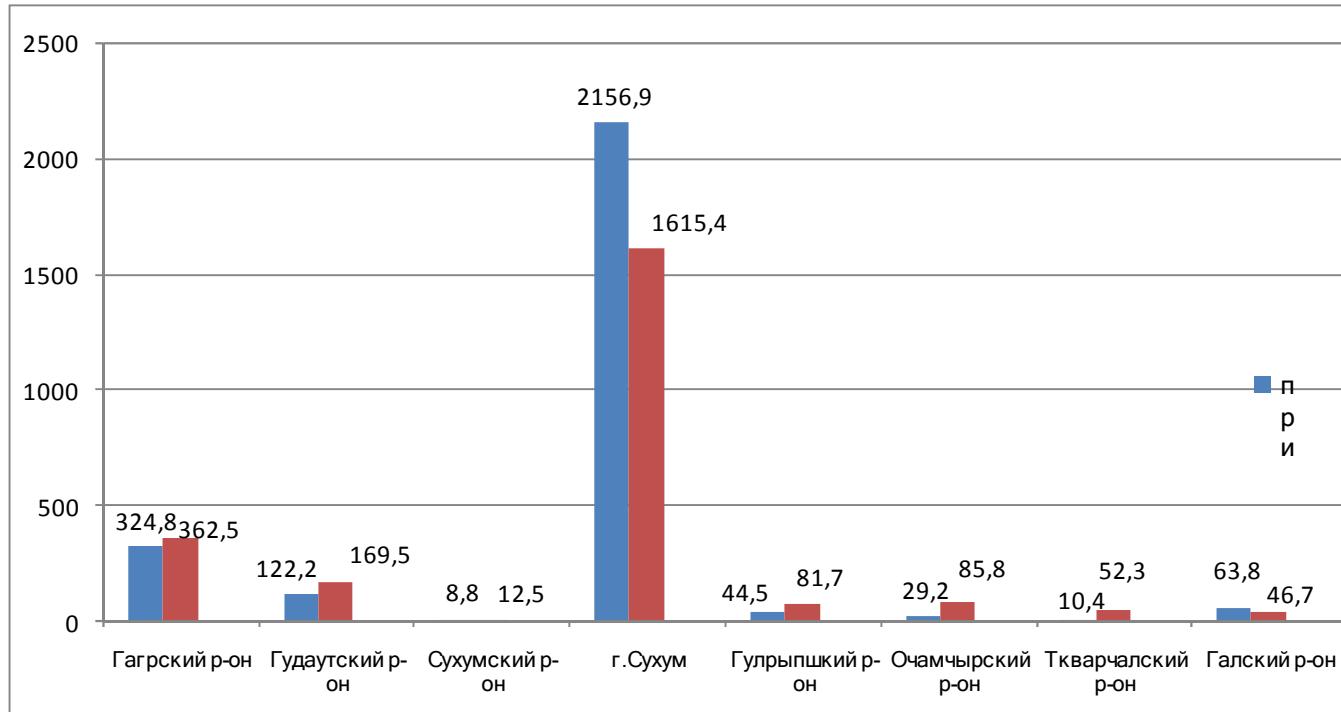
2009 шықәса I апъшьбарак иағырғышны, аклиентцәа абандқәа ркассақәа рықнитә анапынца ғәарақәа рытара ахәтаа аизҳара мәғдүисит анағсантәи астатикәа рыла:

- ауалафахәи азы атареи асоциалтә қазшызмоу атарақәеи - 20,4%;
- атәанчақхәкәеи, ақыраагзакәеи, астражтә хартәаарақәеи рыхәшәаразы атарақәа - 17,2%;
- ТМЦ-и ГСМ-и раахәаразы апъарақәа рытарақәа - 15,8%;
- ахазхағәкәа рығъхъа замтәкәа рықнитә атарақәа - 6,5%;
- ахазхағәкәа ирыртәз акредиткәа рытара - 6,3%.

Иааизакны арестспубликағы 2010 шықәса I апъшьбарак азы абандкәе система акассақәа рахъ иааиз анапынца рғәреицтәкәеи ирыртәз агъареицдеи реизықазаашъя иартәеит 113,8 % (2009ш. I апъшьбарак азы - 99,6%). Анапынца агъарақәа ртажрақәа реиқәыршәазаара иазҳайт 14,2 проценттә пункт рыла. Убри анағсан, анапынца агъара азы аклиентцәа ртажрақәа ақ. Ақеи Галтәи араиони затәйк ракәын инагжаны

иахъеиқәыршәахаз. Егырт араионқәа рықны анапынцада ғарақәа рытара еиҳан, иааниуз ағарақәа рааста, иаххәап, Очамчыратәи араион ақны - 56,6 млн.маатрыла, ма 2,9-нтәй; Гәдоутатәи араион - 47,3 млн.маат, ма 38,7%рыла; Гагратәи ақны - 37,8 млн. маат, ма 11,6%рыла; Гәылрыгъштәи ақны - 37,2 млн.маат, ма 83,6%рыла; Ақеатәи ақны - 3,6 млн.маат, ма 42,0%рыла.

Анапынцада ғарақәа рааиреи абанктә система акассақәа рыла рытареи реиғырғышреи (млн.маат)

Асахъ. 3

Азакәангүцара инақәыршәаны Абжыны аекономикақны аикәыршара ақны икоуп США адолларқәеи аевроқәеи. Урт иззәатоу абанктә системақны реикәыршара 2010 шықәса I ағышьбарак ақны иааиз азы иартәеит 18606,6 нызқь США адолларқәа, 3078,6 нызқь евроқәа. 2009ш. I ағышьбарак иағырғышны США адолларқәа реигъш, евроқәа рылагыы аамирақәа иирыгхеит 11,8%, 6,6% реишьтагылашьала.

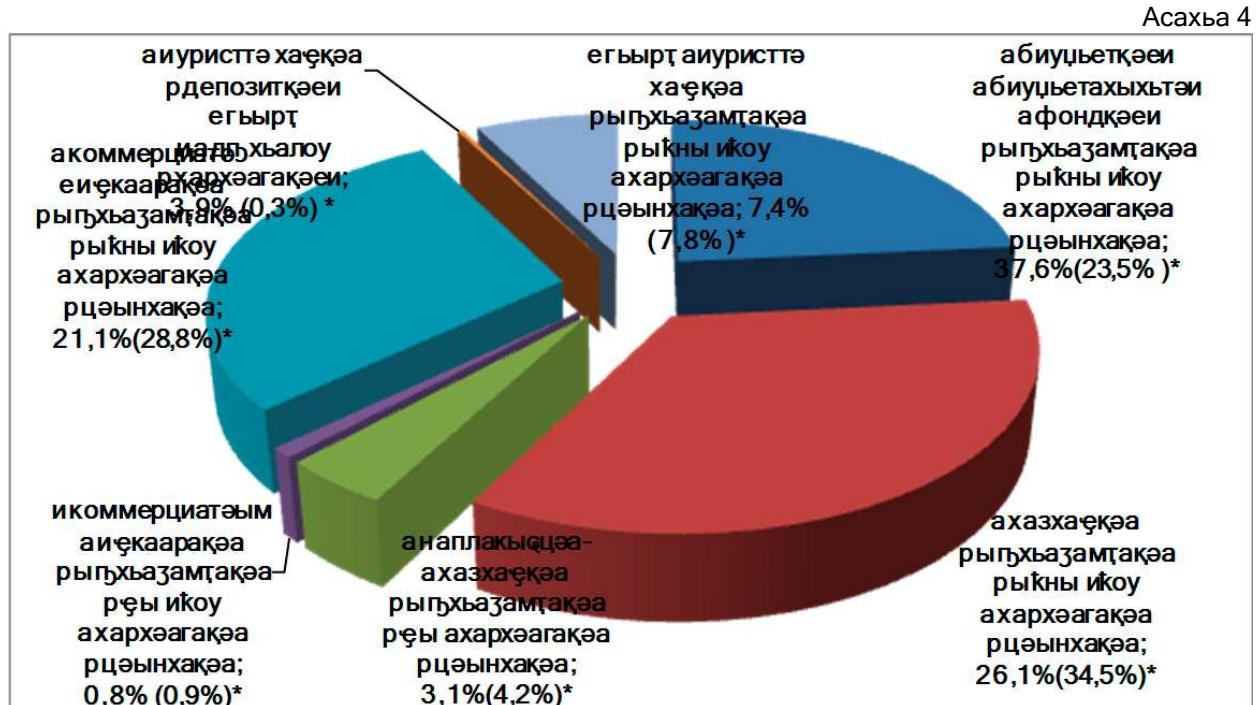
2010 шықәса I ағышьбарак азы абанк акассақәа рықнытә США адолларқәа рытара аикәыршара иартәоит 9758,7 нызқь США адолларқәа, 2009 шықәсазтәи абри аамтагүтәеа иағырғышны иазҳаит 0,5%рыла.

2010 шықәса I ағышьбарак азы абанктә система акассақәа рықнытә евроқәа рытара идыртәеит 1433,8 нызқь евро ағареицда, 2009 ш. I ағышьбарак иағырғышны еитцахеит 21,1%рыла.

Анапынцадатә формала аикәыршарағ икоу ағаратә масса 2010 шықәса I ағышьбарак антәамтазы (абанктә системаала иазғхъагәатаз) иартәеит 2326 млн.маат, 2009 шықәса I ағышьбарак иағырғышны иазҳаит 2-нтә ратқыс инеиҳаны.

Инеизакны, анапынцадатә хархәагақәа реилазаашьа урт зытәкәоу ркатегориақәа ирхырыгүшны, иаагоуп асахъа 4 ақны, уақа ианыргүшуп ахархәагақәа рыхәтәа рзенгүш ғареиццала, ахыцқәа иртакуп - 01.04.2009 шықәсазтәи урт рыхәтәа.

Аикәрышарағы икоу ағаратә масса анапынцадатә хәтә аилазаашьа 01.04.10ш. азы

)*01.04 2009ш. азы (%-ла)

Асахъа 4 ақны иаагоу адырратарақәа иаҳдырбоит аикәрышарағы икоу анапынцадатә хархәагақәа реилазаашьағы икоу иреиҳајоу акапанхәтә ааныркылоит абиуцьети абиуцьетахыхытәи афондқәа рхархәагақәа - 37,6%, 2009ш. I ағышьбарак иағырыгүшны урт рыканхәтә изәйт 14,1 проценттә пункт ала.

2.5. Акомерциатә банкқәа рфинанстә усуреи рфинанстә өтшәнүртәаларе

2010 шықәса I ағышьбарак азтәи абанкқәа русура аихшыалақәа рыла, 15 банк рыхнитә ахашәалахә роут абанкқәа жәаба 7 млн.маат азеңгүш ғареиццала, ари тұығұтәи ашықәс абри аамтә иадқыланы ахашәалахә ироуз 6,7 млн.маат. Абанкқәа 5 ацәвызқәа роут 11,4 млн.маат ағареицца, уи 2-нтә еиткоуп тұығұтәи ашықәс абри аамтаптәа иадқыланы, аха иаандыланы абанкқәа рыхнитә афинанстә лытшәа тоурам, иағартәеит 4,3 млн.маат ағареицца.

2010 шықәса I ағышьбарак азы ахашәалахә роут абанкқәа:

- 4 нызқь маат инаркны 53 нызқь маат рқынза - 4 банк;
- 153 нызқь маат инаркны 730 нызқь маат рқынза - 3 банк;
- 1 687 нызқь маат инаркны 2 284 нызқь маат рқынза - 3 банк.

Ахашәалахә ахәтәа хада - 82% абанкқәа хг҃а ирықәшәоит, урт ироуз ахашәалахә иартәоит 5,8 млн.маат (урт «Гагра-Банк», «Гарант-Банк», «КИБИТ-Банк роуп»).

**Аккоммерциатә банкқәа рхашәалахәкәеи рныхрақәеи рзы адырратарақәа
2010 шықәса I апбшьбарак азы.**

Атаблица 8

	АРБАГАҚӘА (аформа №102 ала аҳасабрбақәа рдырратарақәа)	Ағареицда 2009ш.I апбшьб.	Акапанхәта	Ағареицда 2010ш.I апбшьб.	Акапанхәта	Аизхара атемп
I. Ахашәалахәкәа, зынза (10000)	82 356			91 379		111,0
урт рхыгъхъазарафы:						
1. Ирытәз акредиткәа рыла ироуз апроценткәа, зынза (11101-11603)	44 520	54,1		49 262	53,9	110,7
2. Аинвалиутала аоперацияқәа рыкнытә ироуз ахашәалахәкәа, зынза (13101- 13201)	10 292	12,5		8 633	9,4	83,9
3. Егырт аамтакәа (17101-17323)	27 349	33,2		33 325	36,5	121,9
урт рхыгъхъазарафы:						
-акассатә операцияқәа рзы (17201)	767	0,9		1 663	1,8	216,8
-аинкассациазы (17202)	835	1,0		874	1,0	104,7
-аҳасабкратә операцияқәа рзы (17203)	13 175	16,0		17 141	18,8	130,1
II. Аныхрақәа, зынза (20000)	97 961			95 725		97,7
урт рхыгъхъазарафы:						
1. Йадгъхалу акредиткәа рзы иахшәаау апроценткәа, зынза (21101- 21304)	18 109	18,5		15 296	16,0	84,5
урт рахтә:						
-ироуз акредиткәа рзы (өхәаралатәкәа) (21101-21104)	18 095	18,5		15 296	16,0	84,5
2. Йадгъхалу ахархәагақәа рзы аиуристтә хәфқәа ирызшәоу апроценткәа (22101-22316)	611	0,6		731	0,8	119,6
3. Ахазхағәа ирызшәоу апроценткәа (23101-23103)	10 291	10,5		14 888	15,6	144,7
4. Инвалиутала аоперацияқәа рзы аныхрақәа (25101-25201)	4 493	4,6		1 696	1,8	37,7
5. Аппарат аныкәегаразы аныхрақәа, зынза (26101-26109, 26214)	21 167	21,6		26 295	27,5	124,2
урт рхыгъхъазарафы:						
- илдаау ауалафахәы (26101)	17 305	17,7		21 266	22,2	122,9
- ауалафахәы ахъ ахыгъхъазалара (26103)	3 791	3,9		4 715	4,9	124,4
6. Егырт аныхрақәа, зынза (29101- 29425)	42 994	43,9		35 692	37,3	83,0
урт рхыгъхъазарафы:						
- иқалар зылшо аңәйзәкәа ахыгъхъазарахыхрақәа (29101)	25 964	26,5		13 589	14,2	52,3
- амортизациатә хыгъхъазарахыхрақәа (29307)	1 911	2,0		2 341	2,4	122,5
- ахъчаразы аныхрақәа (29318)	2 868	2,9		2 946	3,1	102,7
III. Афинанссте усурға алтшәа						
- аныхрақәа рааста ахашәалахәкәа реихаҳара (ахашәалахә)						
- ахашәалахәкәа рааста ахарцықәа реихаҳара (азарал)	-15 605			-4 346		

Атаблица 8 ақны иазпұхыагәтоу адырраңараққа шаҳатра руеит ахашәалахәкәе реизхара атемпқәа ағылжәара шрымоу ахарғыққа рааста 13,3 проценттә пункт рыла. Абанкқәа 15 рұқынты ахашәалахәкәе реизхара атемпқәа еиҳауп ахарғыққа реизхара атемпқәа рааста(мамзаргы 60%), аха алтцшәала урт рахьтә 4 ахашәалахә қалеит 22,7 млн.маат ағареицца.

Ахарғы ахашәалахәкәе рааста иахъеиҳахаз иахъяны, абанкқәа зегъырыкны бжъаратәла ироуит ахашәалахә ақөйрізкәа маат ақнытә 95 коп. ашәагаа аманы (84 коп. 2009ш. I ағашыбарак азы).

Зегъ дара роуп, банкқәакрыкны ахашәалахәкәеи аныхрақәеи реизышәаша тцууран, иахъеап, маатқ ахъныхыз ахашәалахә роуит абанкқәа:

- «КИБИТ-Банк» - 1,69 маат;
- «Гарант-Банк» - 1,29 маат;
- КБ «Очамчыратәи» - 1,28 маат;
- «Гагра-Банк» - 1,14 маат;
- «Универсал-банк» - 1,11 маат;
- «Амра-банк» - 1,08 маат;
- СРКБ «Ешира» - 1,02 маат.

Цыпъхтәи ашыққасынтаатәи аамтагътәа иағырғышны, акоммерциатә банкқәа зегъырыкны ахарғыққа лақеит 2,2 млн.маат рула. Алакәра мәғдүсит иадпұхыалаз акредиткәа рыхшәаразы апроценткәа 15,5% рула; инвалиутала аоперацияққа рзы ахарғыққа рзы 62,3% рула, иара убас еғырт ахарғыққа лақеит 17% рула.

Акоммерциатә банкқәа рхашәалахә аилазааша ранализ шаҳатра ауеит бжъаратәла абанкқәа рыхъни ахетаа хада ааныркылоит апроценттә хашәалахәкәа - 53,9%, ақасабқратә операцияққа рзы ироуз ахашәалахәкәа - 18,8%, иара убас инвалиутала аоперацияққа рыхънитә - 9,4%. Цыпъхтәи ашыққасында иадкыланы сыйнтаатәи аамтагътәа азы иубартоуп аизхара, абанкқәа рхашәалахәкәа ахкқәа зегъырыкны ақрызтазкуа аихъзара қалеит акассатә операцияққа рзы ироуз ахашәалахәкәа рыхъни - 116,8%, ақасабқратә операцияққа рзы - 30,1% рула, ирыртаз акредиткәа ироуз апроценткәа рула - 10,7% рула. Алакәра қалеит инвалиутала аоперацияққа рыхънитә ироуз ахашәалахәкәа рыхъни затәык - 16,1%.

Абанк азы акредиттә усурға ахәшъарақны реиҳа акрызтазкуа, ихадароу ақени ікоуп апроценттә хашәалахәкәа.

Иааизакны, абанкқәа рыхъни апроценттә хашәалахә ахетаа иааннакылоит 54%, убри аан аргұсақраққа рыххетаа абанктә система активқәа рыхъни иартөоит 58%.

Активқәеи, ахашәалахәкәеи, архамтаққәеи реиғырғышратә динамика 2010ш. мшагыымза 1 азы акоммерциатә банкқәа рзы иаагоуп Атүшы 1 ақны.

Иааизакны, акоммерциатә банкқәа рыхъни активқәа реизхара атемп еиҳауп ахашәалахәкәа реизхара атемп 15,4 проценттә пункт ала. Ақрызтазкуа аизхара убарттоуп абанкқәа 6 рыхъни.

2010 шықеса мешітінде 1 атагылазаашьала активкәа ррентабелреи ахате капитали (Ағышы 2) зныгъшуа аустә активра ағаңзара ақаттарбақәа өеим, акоммерциате банккәа 15 рұқынте 5 рықынте русура рентабелымыз.

Хазы игоу банккәак рықны активкәа ррентабелра ағаңзара лақәы иаршаҳатуеит аллагаламтақәа ркредиттә хашәалахәра алақәра, акредит азы апроценткәа риуразы аусура атагылазаашьа ахъеем иахқьюит. Ағышьбарак бжъара зыгътәа 4,5% анықоу (18% ашықестәи ҳасабс иқатданы), банккәак ироуит акредиткәа рзы апроценткәа 0,4% инаркны 3% рұқынжа, ахәтакахъала абанккәа: «Леон-Банк» - 0,4%, «Банк-Престиж» - 0,4%, «Аграртә-Банк» - 1,2%, Ағсны Атқаахбанк - 1,8%, «Инвест-Банк» - 1,9%, «Гарант-Банк» - 2,8%. Уи иалтшәаны 2010 шықеса I ағышьбарак азы абанккәа ирмоузеит апроценттә хашәалахә акрызтазкуа ағареицца, иаххәап абанккәа: Ағсны Атқаахбанк - 21,5 млн.маат ағареицца, «Банк-Престиж» - 4,1 млн.маат, «Гарант-Банк» - 2,4 млн.маат, «Инвест-Банк» - 2,1 млн.маат., «Леон-Банк» - 1,6 млн.маат.

Ағышы 3 ақаттарбақәа иаандыланы иазқашшанаарбоит апроценттә политика акоммерциате банккәа рзы активтә операция ахаҳара ду шрылоу.

Ақаттарба «Апроценттә хашәалахәы цқья» ианыгъшуеит абсолюттә еигъшымра апроценттә хашәалахәкәеи апроценттә ныхрақәеи рықны. Атқакы шаҳатс икоуп иабанзахырғои апроценттә харцькәа ироуз апроценттә хашәалахәкәа рыла. Иааизакны абри ақаттарба анағзара иартөоит 159%. Ақаттарба анамығзара азгәтоуп абанккәа 4 рықны: «Леон-Банк», «Банк Престиж», «Инвест-Банк», «Фининвест Банк».

Итсоурам апроценттә маржа цқья атығы амоуп зызбахә ҳұәахъоу абанккәа 4 рәй: «Леон-Банк», «Банк Престиж», «Инвест-Банк», «Фининвест Банк». Ақаттарба иаанарпьшуеит апроценттә хыхыцца (ахәцца) иадғұхъалоу ахархәагақәа рзы ахәгъса иадғұхъалоу аресурсқәеи активтә операцияқәа рықынте амаржиналтә хашәалахәы. Итсоурам атаккәа ахашәалахә ицқьюо апроценттә хашәалахә ианыгъшуеит апроценттә маржа цқья атак ақны ианыргұшоит. Иааизакны ақаттарба абжъаратә тәкы абанккәа 15 рықны 2010 ш. I ағышьбарак азы даара илақәу атқакы амоуп (бжъаратәла 1%).

Ахашәалахәы адина миеке апроценттә маржа цөвеи

2008ш. I агъшьб. 2008ш. II агъшьб. 2008ш. III агъшьб. 2008ш. IV агъшьб.

2009ш. I агъшьб. 2009ш. II агъшьб. 2009ш. III агъшьб. 2009ш. IV агъшьб.

2010ш. I агъшьб.

Апроценттә маржа цөя (армараҳытәи ашкала)

Ахашәалахә (арбъараҳытәи ашкала) (зықь маатла)

Асахьа 5

Апроценттә маржа цөя ариск иалатсаны, акредиттә операциақәа рхаҳара анеилыркаауа, иазгъхъагәартoint акредиттә рискқәагы. 2010 ш. 1 агъшьб. аихшъаларақәа рқатцарба атакы шаҳатра ауеит уи акрызтазкуа анырра шықанатдо акоммерциатә банкқәа рактивтә операциақәа рхашишалахәрағы. Апроценттә маржа цөя ақатцарбеи апроценттә маржа цөвеи ртакқәа реиғырғышра аан, арискъы алагъхъа заны, иубартоуп атыхетәантәи аихшъаларатә абжъаратә такы 2-нтә еитдоуп актәи аасҭа, уи акредиттә риск анырра иалтшәоуп, д.и. арпсахкәа рықны иқалар зылшо ацәүизкәа рзы абанкқәа иагъыртказ арезервқәа акрызтазкуа агъареицдақәа. активтә операциақәа рхашишалахәра ағы акредиттә риск иреиҳајоу анырра азгәатоуп абанкқәа 3 рықны: «Банк-Престиж», «Универсал-банк», «Леон-Банк», урт абанкқәа рықны иагъдоуп арезервқәа русура икылнагеит апроценттә маржа акырза алақәрахь. Аха уеизгъы азгәатара иагъсоуп, 2010 ш. 1 агъшьб. азы иазгәатоуп иазаархәу атагылазаашъа, апроценттә маржа цөя ариск атакы азгъхъагәатаны, апроценттә маржа цөя ақатцарба еиҳауп, уи зыгъхъатагылазаашъас иамоуп еиҭашъақәыргылоу агъареицдақәа ррезервқәа реиҳатәра, иагътоуп агъареицдақәа ррезервқәа рааста: Агъсны Атқәахбанк, «Амра-банк», «Инвест-Банк».

Абанкқәа рактивтә операциақәа рхашәалахә аашытра иҳараку аёқаттарбақәа русурағы апроценттә маржа цқъа ақаттарба атакы дүззоуп. Аграфик ақны иаагу аднамика иаҳнарбонт апроценттә маржа цқъа ақынте Агъсны акоммерциатә банкқәа рфинансстә лытшәа ишахьыпшү аныпшүеит.

Активтә операциақәа ахаҳара шрылоу аршаҳатуеит иара убас авалиута абаланс ақны аус зуа активқәа рыхетаа рқаттарбақәа еизаку ахашәалахәкәа рыхны апроценттә хашәалахәы ахетаа ақаттарбақәа реиғырпұшарғы. Еилархөу аахшәалахәкәа рыхны апроценттә хашәалахәкәа рыхетаақәа реиҳа абаланс авалиутағы аус зуа активқәа рыхетаа акырза аиҳатәра иаршаҳатуеит аус зуа активқәа рхахара шмачу, д.и. аус зуа активқәа абаланс авалиута акрызтазкуа ахетаа ағы урт иаарыштыуеит урт ирышьашәалоу ирышьашәаламкәа ахашәалахәкәа маңзаны. Ақаттарба иашьашәалоу дураны иғұхъазоуп абаланс авалиутақны аус зуа аутивқәа рыхетаа иацтәаразар иқазар. Абри ақаттарбала иманшәалам атагылазаашъа азгәатоуп абанкқәа 6 рыхны: «Банк-Престиж», «КИБИТ-Банк», «Фининвест Банк», «Леон-Банк», «Гарант-Банк», «Амрабанк».

Ағышы 3 адырратарақәа иара убас идыршаҳатуеит апроценттә маржа цқъа итқуору атакы анамоу аус зуа активқәа рзашәалахәра абанкқәа 7 рыхны (47%) иадғұхъалоу аресурсқәа зыхе ршәо ахәғса атқыс еитқуор (СПРЭД). Абри ақыза тақызыаттәла еиқәшәам атагылазаашъа цөыртцуеит апроценттә хашәалахәкәа анылақеу. Апроценттә маржа цқъа атакы анықаракым (1%) акоммерциатә банкқәа инагзаны ироузом ирыртаз акредиткәа рзы апроценттә хашәалахәкәа. Абри атагылазаашъа аус зуа активқәа рхашәалахәра ланаրкөуеит уи абанкқәа рыхнытә ағысахгақцәа руалқәа иеенімкәа аус ахърыдыруло иахқьюит, насты аидғұхъалоу зыхе ршәо аресурсқәа ианаамтоу апроценткәа ахъырзыршәо иахқьюит. Ақаттарба итқуору атакы азгәатоуп абанкқәа 7 рыхны (47%): СРКБ «Ешыра», «Ақөа-Банк», «Универсал-банк», «Ағиара Амшынеиқәафәтәи абанк», «Очамчыратәи абанк», «КИБИТ-Банк», «Гарант-Банк».

Иааизакны, активтә операциақәа ранализ шаҳатра ауеит абанкқәа акредиттә риск акырза ишазааигәоу, д.и. анамығзара иахқъаны, азарал ацәыртца арист, аиқәшашаҳатра атагылазаашъақәа инрыққәыршәаны, абанк ағағұхъа ауал зқөу ифинастә хыдтқақәа ихартәааны ианаамтоу иахъынимығзуо иахқьюит.

Ирытоу акредиткәа рзы ахәшәареи ианаамтоу апроценткәа риуреи, хадаратәла, ахашәалахәра активтә операция ишахьыпшүи хшығзыштыра азуа, Амилаттә банк иағұхъазоит, аргысахгақцәа абанкқәа рқнытә иргаз, ирырымто, зызхара иағу руалқәхакәа рпроценткәа рымшәара, хымгъада, иағыркөкәаатеуп ҳәа, ауалқәха азеиғш гәреицда абанкқәа рактивқәа рыхны актәи ағышьбарақ азы 7,6 млн.маат рыла иазҳант, уи наజеит 95,7 млн.маат ағареицда ақынза.

Аха апроценткәа мчыла рымхразы иахәтоу аусмәғағатәкәа рхы иадырхәајом, убри иалтшәааны, апроценттә хашәалахәы инагзаны иахъырмоуа иахқъаны, афинансстә қаттарбақәа өеимкәа икоуп.

Амилаңтә банк ахәагүшрахь ирыннагалоит 2010 шыққаса актәи агүшьбарак азтәи аусура алтцшәақәа, агәйбәра амоуп иахәтөу ауснагзатәкәа рыйдыркылап ҳәа абанк узықәгәеиңша афинанстә ҭагылазаашьала аиқәйршәаразы.

Агүшьы: 3 бұйыцк.

Хатырла,

Е.К. ҖАНИА
Апъсны Ахәынтқарра
Амилаңтә банк
Ахантәацы инапынтақәа назығзо